

با ئاودىك بۇ دواوه ، تەكانيك بىت بۇ پىشەوه

((لە پەراوىزى دامەزراپانى كۆمۈتەي قوتابىيان و لاوانى ئازاد)

بەشدار على

Bashdar_net@yahoo.com

رژىيەمە فاشىيەكەي صدام بۇ ئەنجامدانى سەرجەم كاره دېندهو سەركوتىكەرەكانى خۆى، لاوانى كىرىدىبووه ماشەى دەستى و سوپاكانىشى ھەر لە لاوان پىكەتابۇو ئەمە لە لايەك، لە لايەكى تر لاوان لە ھەموو توپىزەكانى ترى كۆمەلگا زۇرتىرين حەسرەت و دەردو مەينەتىيان چەشتىووه چونكە حەزو خۆزگەو ئاوات و ئارەزووەكانى لاوان بە ھەۋىمەن نايەت و ھىچ پىيەھەر يېكىش نىيە بۇ پىيوانە كىرىدىنى خەون و خولياو ئاواتەكانى لاوان، بەلام لاوانى ژىر دەسەلاتى بەعس بە ھىچ شىيەھەك نەيانتوانى تەنانەت سادەتلىرىن ھىواو ئاواتەكانى خۆيان پراكتىزە بکەن لەگەل ئەوهشدا نەيانتوانى تەنانەت بە قىسە كىرىدىش دەربېن بۇيە ھەر لە ناخى خۆياندا گنگلىندهدا و بىكۆمان پەروەردەيەكى ئاوا كائينىيىكى نا تەندروست و ئىفلېج بەرھەم دەھىيىنى كەبە خۆى و ژيان و دەوروبەرى نامۇ دەبىت . سەرەپاي ئەمە بېبى ئەوهى خۆيان مەبەستىيان بىت كورھى شەرەكانىيان يەك لە دواى يەك بۇ گەرم دەكىرن و دەيانخىستە بەرەكانى شەپو دەيانكىرن بە سوتەمنى و خۆلەمېشى ئاگەرەكانىيان ئاماڭەكان نىشانىدەدەن بە ھەزاران لاو بۇونە قوربانى بەرژەوەندىيە گلاۋەكانى ئەم رژىيە .

دارزىيۇتىرين ياساو دەستورى پىاوسالارانەو ناموسىپەرسستانەيان فەرز كىرىدىبوو، پەروەردەو فيرەكىرن خالى بۇو لە زانىست و مەعرىفە، تەڭى بۇو لە ترس و خورافە . لە ناوهندەكانى خويىندەن و زانكۆكاندا ئەم ناوهندە ھەستىيارانەيان نقۇم كىرىبوو لە تارىكى و لە ھەر شوينىيەك تروسكايەكى روناکى دەركەوتايە ھەرزۇو پەلاماريان دەداو بۇ رۆژى دواتر تەرمەكانىيان دەدایەوە كەس و كاريان . بەكورتى گىتن و كوشتن و بى سەرۇ شوينى كىرىدەن و ئىفلېج كىرىدەن و بەرھەم ھىنانى كائينىيىكى گومرا و وون و گوئيرايەل و بى دەنگ كىرىدەن سەرەكىتىن كارەكانى رژىيەمى فاشى بەعس بۇو بەردىۋام كارىشى لە سەر دەكىد .

تا ئەو شوينىيەكى كوردىستان دەگرىتەوە، زۇرېھى لاوانى ئەمۇرى كوردىستان ئەم دەسەلاتەيان نە بىنیوھ، كاتىيەك سالى 1991 رژىيەمى بەعسى لە كوردىستان گۆپى گوم كىرىد، ئەو كاتە زۇرېھى لاوان مەندال بۇون، بەلام لە ئەنجامى دەسەلاتى ئەحزاپى ناسىيۇنالىيىتى كوردى لە كوردىستان بەھۆى رووداوهكان، ھەلۋىستەكان، ياساو دەستورەكان و دەزگاكانى ئەمن و ئىستىخبارات و كەسەكانى نىيۇ دەسەلاتەكانىيان بە سىيىتمىكى ھاوشىيەمى بەعس ئاشناپۇون . ھەمان دەسەلاتى مىلىشىيە بەسەر سەرى لاوان و قوتابىيان دا بۇو بە مۇتەكەو حىزبى بۇون كىرا بەمەرجى ھەناسە ھەلمىشىن بە ماناتى ووشه، ئەگەر پارتى يان يەكىتى نەبۇويتايە تەنانەت مافى خويىندەن و دامەزراپان و نىشتەجى بۇون و

کارکردن و ... تد نهبوو، ناوه‌نده‌کانی خویندن بیونه شوینی ته‌راتینی حیزب‌کان و ئه‌و سیسنه‌ته‌ی له زانکوکاندا ده‌یانکرد هرگیز له مهله‌ند و لقہ‌کانی حیزب نه‌ده‌کرا.

هر دهنگیکی ناپازیش، که لهم سالانه‌ی دوايیدا به‌هۆی گهندەلی ئابوری و ئیداری و هروه‌ها خراپی بارودوخی خویندن و به‌شه ناوخوئیه‌کان و نهبوونی ده‌رماله‌و دواکه‌و توویی و دارزیوی سیسته‌می خویندن و فروشتتی شه‌هاده به پاره‌و... تد شاهیدی چهندین خوپیشاندانین، به همان میکانیزمی به‌عس و الامیان و درگرته‌وه، ئنجام‌درانیان سه‌رکوت کران و خرانه زیندانه‌وه و دواتر به ئازاوه گیپو ئانارشیزم ناوبران و سه‌رزه‌نشتی که‌سا‌یه‌تی و که‌رامه‌تیان کرا.

هه‌موو ئه‌و کارانه‌شیان ده‌کرد پاساویان ئه‌هبوو گوایه بارودوخه‌که ناسکه‌و ئه‌زمونه‌که ده‌که‌ویتت مه‌ترسیه‌وه، به‌لام هه‌موو خه‌لکی کوردستان و دونیا شاهیدی ئه‌وهن، ئه‌وانه‌ی له چهندین سالی را برد وو (ئه‌زمونه‌که‌یان) خستوته مه‌ترسیه‌وه ئه‌وه ئه‌حزابی ناسیونالیستی ده‌سه‌لا‌تدار بیونه‌له کوردستان. که هر قوئناغیک له‌گه‌ل ده‌وله‌تیک سات و سه‌ودایان بیوه‌و تورکیا و ئیران و ئه‌مه‌ریکا و رژیمی به‌عسیان په‌لکیش کردوه بۇ نیو قولایی خاکی کوردستاندا.

هه‌مان یاساو ده‌ستور کاری پی‌کراو به هزاره‌ها ژن کوژران و ياخود ناچار به خۆ کوژی کران، تیزاب کرا به ئافره‌تانی مه‌دهنی پوش و به بپیار جلی لاوان و قوتابیان له زانکوکان قده‌غه کرا، ئازادی و ئازادیخوازی و يه‌کسانیخوازی قده‌غه کراو ریش و عه‌مامه‌ش ستایش کرا، خورافیاتی ئایینی و مه‌زه‌بی و نه‌تە‌وه‌یش که سه‌رچاوه‌ی سه‌رکی‌تە‌فره‌قه‌و ململانی‌و دووبه‌رکیه له می‌تۆدھکانی خویندن هه‌نگاویکی تر چووه پیش‌وه.

لەیهک قسەدا، رژیمی به‌عس و ئه‌حزابی ناسیونالیستی کوردی قوتابیان و لاوانیان تا ئاستی زه‌بونی که‌مه‌رشکین کرد.

قوتابیانی نارازی، لاوانی شورشگیر، ئازادیخوازانی به‌دیهینه‌ری دونیا‌یه‌کی باشت له رووداوه‌کانی ئەم چهند ساله‌ی دوايیدا به خیراییه‌کی يه‌کجار زوردا گوزه‌ر ده‌کات، ئه‌مه‌ریکا له ماوهی ته‌نها مانگیکدا سه‌رجم دام و ده‌زگا خزمەت‌گوزاری و په‌روه‌رده‌ی و فی‌کاری و ته‌ندروستی و خوشگوزه‌رانی لە عیراقدا کاول و ویران کرد، ده‌ستی نه‌پاراستووه لە کوشتنی مندال و پیرو په‌که‌وته و گه‌نچ و لاوانی ئەم ولاته لە ئەنجامی داگیر کردنی و ده‌ست بە‌سەراغرتى ده‌رفه‌تى بۇ تیروریزمی ئیسلامی ئاوه‌لا کردووه بۇ سەر گیان و مالی خەلک، هەر رۆزه و لە سوچیک فتوای کوشتنی که‌سانی ئازادیخوازو يه‌کسانیخواز ده‌رده‌کەن، قده‌غه کردنی جل و بە‌رگى دلخوازی لاوان له زانکوکان و سه‌یرانگاکان و شوینه گشتیه‌کان بۇتە کاریکى هە‌مە رۆزه‌یان، به چهندین شیوازی تر لە هەولى به ئیسلامی کردنی کۆمەلگاى عیراقن.

دەيانهويت ئىتر بەهايەك بۇ مروقايمەتى، گەررۇويەك بۇ دادپەرەرەرى، سىيمايەك بۇ جوانى، دەنگىك بۇ ئازادى نەمىنىتەوە، بۆيە لە نىيۇ ئەم تراژىديايمەتى بەسەر لاوان و قوتابىان و سەرجەم خەلکى عىراق دا هاتووه رېڭخراو بۇونى لاوان و يەكگەرتووبۇونىان لە رۆلى ((كۆنگەرى قوتابىان و لاۋانى ئازاد)) كەردىتە پىداويسىتىيەكى ھەرە گەرنگى ئەمرۇمان. ئەم رېڭخراوهى كە ھەلقۇلۇمى ئىش و مەينەتىيەكانى ناخى قوتابىان و لاۋانە، بۇ ھەرچى باشتى كەردىنى ژيانىان و پراكىتىزە كەردىنى سەرجەم ھەزو خولىياو خۆزگەو ئاواتە بى كۆتاكانىيان. لە يەك رستەدا ھە مۇو ئەو كەسانەتى دەيانهويت ئازادى و خۆشبەختى بە چاوى خۆيان بە بىنن و مىزۇويەكى شەرافەتمەندانە لە ژيانىياندا تۆمار بەن دەتوانن (كۆمىتەتى قوتابىان و لاۋانى ئازاد) وەمۇ مولۇكى خۆيان سەير بەن.